

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 2/02-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2002 predbežne prerokoval návrh M. B., bytom v S., zastúpenej advokátom JUDr. J. M. so sídlom v K., na začatie konania vo veci porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 6 C 380/94 z 13. septembra 1999 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 449/99 z 15. mája 2000 a takto

r o z h o d o l :

Návrh M. B. na začatie konania o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrhom z 10. septembra 2001 došlým Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. septembra 2001, označeným ako „Podnet na začatie konania pred ústavným súdom“ sa M. B. (ďalej len „navrhovateľka“), za účasti Okresného súdu vo Svidníku, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by sa vyslovilo, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 6 C 380/94 z 13. septembra 1999 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 449/99 z 15. mája 2000 v právnej veci žalobcu K. M. proti žalovanej M. B. v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového

spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam ležiacim v katastrálnom území S., zapísaným na liste vlastníctva č. 536 ako parcela č. 1929 (zastavaná plocha – 465 m²) a parcela č. 1930 (záhrada – 176 m²) bolo porušené jej vlastnícke právo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Požadovala tiež, aby ústavný súd citované rozsudky všeobecných súdov zrušil a právnu vec vrátil všeobecným súdom na nové konanie.

Navrhovateľka uviedla, že citovanými rozsudkami všeobecných súdov došlo ku zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva ku vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, a to tak, že pritom došlo ku porušeniu jej vlastníckeho práva. Ďalšej ochrany pred všeobecnými súdmi sa nemôže domáhať, lebo proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 449/99 z 15. mája 2000 už nie je prípustné dovolanie, pričom Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nevyhovela.

Hoci žalobca K. M. viedol spor iba o 2/8-iny z pozemnoknižnej parcely č. 2588/306 (vnútornosť – 43 štvorcových siah), čo je v prepočte len 155 m² vcelku, pričom na 2/8-iny pripadá iba 38,75 m², vychádzali súdy z celkovej výmery 641 m² a priznali mu plochu 160,25 m². Podľa názoru navrhovateľky išli tým súdy nad rozsah žalobného návrhu žalobcu, čo viedlo ku porušeniu jej ústavného práva vlastníť majetok. Súdy prekročením žalobného návrhu porušili aj ustanovenie § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Ďalej navrhovateľka namietala, že rozsudky všeobecných súdov sú nezrozumiteľné a nevykonateľné. Podľa výroku totiž boli do výlučného vlastníctva žalobcu a žalovanej prikázané nehnuteľnosti tak, ako sú zakreslené na geometrickom pláne zákazky č. 5/1995 vyhotovenom v novembri 1995, overenom 27. novembra 1995 Správou katastra vo S. Pritom však v súdnom spise jestvujú dva geometrické plány s tými istými číslami zákazky, ako aj s tým istým dátumom overenia. Jeden geometrický plán sa nachádza v súdnom spise na listoch č. 45 až 48 a bol súdu doručený 27. novembra 1995 a druhý geometrický plán sa v súdnom spise nachádza na listoch č. 60 až 62, pričom bol súdu doručený 5. februára 1996. Tieto geometrické plány sú súčasťou znaleckého posudku a predstavujú dve možné alternatívy reálneho rozdelenia doterajších parciel. Z rozsudkov súdov nie je zistiteľné,

podľa ktorej alternatívy bolo vlastne rozhodnuté, teda nie je jasné, ako vlastne súd sporné nehnuteľnosti rozdelil. Pritom oba geometrické plány sa diametrálne odlišujú, lebo novovytvorené parcely majú inú grafickú podobu. Takýto postup súdu nevedol ku odstráneniu sporu medzi účastníkmi, ale naopak, vytvoril nový spor.

Navrhovateľka ďalej namietala, že konanie nemalo vôbec prebehnúť, lebo ide o vec predtým už rozsúdenú rozsudkom Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 4 C 270/87, ktorý sa stal právoplatným 2. januára 1989. Uviedla pritom celý rad skutkových a právnych okolností, ktoré boli už v tomto predchádzajúcom súdnom konaní záväzným spôsobom vyriešené, pričom sa sudy napriek tomu od uvedených záverov neprípustným spôsobom odchýlili.

Podaním z 31. októbra 2001 došlým ústavnému súdu toho istého dňa, označeným ako „Doplnenie podnetu – porušenie zásady na spravodlivý proces“ navrhovateľka namietala aj porušenie čl. 46 ústavy, ktorý garantuje právo na súdnu ochranu. Opakuje, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky odmietla podať vo veci mimoriadne dovolanie. Odvoláva sa na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 26/94. Zdôrazňuje, že spravodlivým prejednaním veci je iba také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy tvoriace súčasť štruktúry ľudských práv a slobôd. V danom súdnom konaní však sudy prekročili rámec žalobného návrhu a porušili zákaz opätovného rozhodovania vo veci už rozsúdenej. Okrem toho vytýka, že účastníkmi súdneho konania neboli všetci tí, o ktorých právach a povinnostiach sa konalo, lebo sporné nehnuteľnosti majú evidovaných aj ďalších spoluvlastníkov, ktorí však účastníkmi konania neboli. Naopak, navrhovateľka, ale ani jej právni predchodcovia, neboli spoluvlastníkmi pozemnoknižnej parcely č. 2588/306, a preto navrhovateľka ani nebola v súdnom spore pasívne legitimovaná. Opiera sa pritom o žalobné tvrdenie žalobcu M., podľa ktorého žalobca nechce spochybníť vlastníctvo žalovanej ku katastrálnym parcelám č. 1929 a 1930, lebo mu ide iba o jeho podiel 2/8-ín z pozemnoknižnej parcely č. 2588/306. Navrhovateľka v tejto súvislosti ešte opakuje, že tento podiel predstavuje len 38,75 m², hoci sudy priznali žalobcovi 160 m². Trvá aj na námietke, že v súdnom spise sa nachádzajú dva geometrické plány rovnakého čísla, rovnakého dátumu overenia a rovnakého čísla overenia, ktoré sú vo svojom grafickom

prevedení diametrálne odlišné. Keďže z rozsudkov sa nedá zistiť, podľa ktorého geometrického plánu bolo rozhodnuté, treba rozsudky považovať za nevykonateľné.

Napokon podaním zo 6. decembra 2001 došlým ústavnému súdu 14. decembra 2001, označeným ako „Doplnenie podnetu“ navrhovateľka upresnila, že za účastníkov konania treba považovať jednak Okresný súd vo Svidníku a jednak Krajský súd v Prešove. Ďalej uviedla, že na Okresnom súde vo Svidníku sa vedie konanie o vypratanie nehnuteľnosti, ktorá v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 6 C 380/94 mala pripadnúť do výlučného vlastníctva žalobcu M., a to aj napriek tomu, že tento rozsudok nie je vykonateľný, lebo z neho nie je zrejmé, podľa ktorého variantu reálnej deľby v zmysle dvoch alternatívnych návrhov znalca bolo vlastne rozhodnuté. Toto konanie sa vedie na Okresnom súde vo Svidníku pod sp. zn. 8 C 793/00. Doposiaľ nie je právoplatne skončené, lebo hoci 28. septembra 2001 Okresný súd vo Svidníku vyniesol rozsudok, ktorým žalobe o vypratanie vyhovel, navrhovateľka podala proti rozsudku odvolanie, o ktorom doposiaľ Krajským súdom v Prešove rozhodnuté nebolo.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa ustanovenia čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia čl. 51 ods. 1 ústavy sa možno domáhať práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu podmienka požadujúca, aby vo veci ochrany konkrétneho práva „... nerozhodoval iný súd“, je podmienkou ústavnou. Jej nesplnenie je postačujúcim dôvodom pre rozhodnutie o odmietnutí (mutatis mutandis I. ÚS 6/98).

Návrh v časti, v ktorej sa navrhovateľka domáhala vyslovenia porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkami Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 6 C 380/94 z 13. septembra 1999 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 449/99 z 15. mája 2000 pre ich nevykonateľnosť, ústavný súd odmietol pre nedostatok svojej príslušnosti. O tom, či rozhodnutie súdu je alebo nie je vykonateľné, rozhodujú podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku všeobecne súdy. Ostatne, z dokladov predložených právnym zástupcom navrhovateľky vyplýva, že v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu vo Svidníku č. k. 8 C 793/00-43 navrhovateľka okrem iného namietala aj nevykonateľnosť rozsudku Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 6 C 380/94 zo dňa 13. septembra 1999 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 449/99 zo dňa 15. mája 2000, o ktorom ešte odvolací súd v čase doplnenia podnetu nerozhodol.

Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta (mutatis mutandis I. ÚS 93/97, I. ÚS 87/97, I. ÚS 20/97, I. ÚS 24/98 a i.).

Návrh v tej časti, v ktorej navrhovateľka žiadala vysloviť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy citovanými rozsudkami pre neúplný okruh účastníkov konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, treba v zmysle § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde považovať za zjavne neopodstatnený. Okolnosť, že súd konal bez toho, aby všetci evidovaní podieloví spoluvlastníci sporných nehnuteľností boli účastníkmi konania, nemohla ísť na ťarchu navrhovateľky a nemohla ani porušiť jej právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Za zjavne neopodstatnený možno považovať taký podnet (návrh), ktorého podaniu na ústavný súd nepredchádzalo využitie opravných prostriedkov, ktorými sa možno domôcť ochrany základného práva (slobody) na inom orgáne poskytujúcom tomuto právu (slobode) súdnu alebo inú právnu ochranu (*mutatis mutandis* I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99). Doterajšia súdna prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako dovolacieho súdu potvrdzuje, že dovolanie je v prípadoch zmätočnosti konania (§ 237 Občianskeho súdneho poriadku) efektívnym a dostupným prostriedkom ochrany práv účastníkov občianskeho súdneho konania. Nevyužitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany základného práva navrhovateľa nemožno nahradzovať podnetom (návrhom) na ústavný súd, ktorý môže založiť svoju právomoc na konaní až vtedy, ak fyzická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv (*mutatis mutandis* II. ÚS 31/00).

Pokiaľ navrhovateľka namietala, že citovanými rozsudkami došlo ku prekročeniu žalobného návrhu v rozpore s ustanovením § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, treba uviesť, že z tohto titulu mohla navrhovateľka podať proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 449/99 z 15. mája 2000 dovolanie v zmysle § 237 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku, a to aj napriek tomu, že išlo o rozsudok, ktorým sa potvrdil rozsudok Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. 6 C 380/94 z 13. septembra 1999. Navrhovateľka toto svoje právo nevyužila, zrejme v presvedčení, že dovolanie nie je prípustné. Nasvedčuje tomu skutočnosť, že namiesto podania dovolania požiadala Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o podanie mimoriadneho dovolania. Dovolanie je v zmysle vyššie uvedenej judikatúry ústavného súdu účinným opravným prostriedkom

v rukách účastníka konania v konaní pred všeobecnými súdmi, na podanie ktorého bola navrhovateľka bezpochyby oprávnená. Vzhľadom na subsidiárnu povahu ochrany základných práv zo strany ústavného súdu nevyužitie všetkých takýchto účinných opravných prostriedkov pred všeobecnými súdmi je prekážkou brániacou preskúmvaniu takejto veci ústavným súdom. Príslušnosť (právomoc) ústavného súdu je v týchto veciach viazaná aj na podmienku vyčerpania týchto opravných prostriedkov. Preto bolo potrebné návrh v tejto časti odmietnuť pre nepríslušnosť ústavného súdu.

To isté sa vzťahuje na námietku navrhovateľky týkajúcu sa porušenia zákazu znova konať a rozhodnúť vo veci už rozsúdenej. Totiž, podľa § 237 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku i z tohto dôvodu mohla navrhovateľka podať dovolanie, čo však neurobila. Preto ani v tejto časti nie je daná príslušnosť ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2002